

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

14 ноември 2018 година *

„Преюдициално запитване — Присъединяване на нови държави членки — Република Хърватия — Преходни мерки — Свободно предоставяне на услуги — Директива 96/71/ЕО — Командироване на работници — Командироване на хърватски граждани и граждани на трети държави в Австрия чрез предприятие, установено в Италия“

По дело C-18/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) с акт от 13 декември 2016 г., постъпил в Съда на 16 януари 2017 г., в рамките на производство по дело

Danieli & C. Officine Meccaniche SpA,

Dragan Panic,

Ivan Arnautov,

Jakov Mandic,

Miroslav Brnjac,

Nicolai Dorassevitch,

Alen Mihovic

срещу:

Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: M. Vilaras, председател на четвърти състав, изпълняващ функцията на председател на трети състав, J. Malenovský, L. Bay Larsen (докладчик), M. Safjan и D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 февруари 2018 г.,

* Език на производството: немски.

като има предвид становищата, представени:

- за Danieli & C. Officine Meccaniche SpA, както и за D. Panic, I. Arnautov, J. Mandic, M. Brnjac, N. Dorassevitch и A. Mihovic, от E. Oberhammer, Rechtsanwalt,
- за австрийското правителство, от G. Hesse, в качеството на представител,
- за германското правителство, от T. Henze и D. Klebs, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от M. Bulterman и J. Langer, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от M. Kellerbauer и L. Malferrari, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 април 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС, на глава 2, точки 2 и 12 от приложение V към Акта относно условията за присъединяване на Република Хърватия и промените в Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 112, 2012 г., стр. 21, наричан по-нататък „Актът за присъединяване на Хърватия“) и Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 29).
- 2 Запитването е отправено в рамките на правен спор — страни по който са Danieli & C. Officine Meccaniche SpA (наричано по-нататък „Danieli“), италианско дружество, както и шестима работници с хърватско, руско и белоруско гражданство, и Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice (Регионална служба на Агенцията по заетостта в Леобен, Австрия), която е орган на Федералното министерство на труда, социалните въпроси и защитата на потребителите — по повод командироването на посочените работници.

Правна уредба

Правото на Съюза

Актът за присъединяване на Хърватия

- 3 Член 18 от Акта за присъединяване на Хърватия гласи:

„Мерките, изброени в приложение V, се прилагат спрямо Хърватия съобразно условията, установени в това приложение“.

- 4 Приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия е озаглавено „Списък, посочен в член 18 от Акта за присъединяване: Преходни мерки“, а глава 2 от него е озаглавена „Свободно движение на хора“ и точки 1, 2 и 12 от нея предвиждат:

„1. Член 45 и член 56, първа алинея от ДФЕС се прилагат изцяло единствено по отношение на свободното движение на работници и свободното предоставяне на услуги, включително временното движение на работници, както е определено в член 1 от Директива 96/71/ЕО, между Хърватия от една страна, и всяка от настоящите държави членки, от друга страна, само при условията на преходните разпоредби, установени в точки 2—13.

2. Чрез дерогация от членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 [на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 година относно свободното движение на работници в Съюза (ОВ L 141, 2011 г., стр. 1)] и до края на двегодишния период след датата на присъединяване, настоящите държави членки ще прилагат национални мерки или мерки, произтичащи от двустранни споразумения, за регулиране на достъпа на хърватски граждани до техните пазари на труда. Настоящите държави членки могат да продължат да прилагат такива мерки до края на петгодишния период след датата на присъединяване.

[...]

12. С оглед предприемане на мерки срещу сериозни затруднения или заплахата за такива в специфични чувствителни сектори на услугите в пазарите на труда на Германия и Австрия, които биха могли да възникнат в определени региони вследствие на транснационалното предоставяне на услуги, както е определено в член 1 от Директива 96/71/ЕО, и докато прилагат по силата на посочените по-горе преходни разпоредби национални мерки или такива, произтичащи от двустранни споразумения относно свободното движение на хърватски работници, Германия и Австрия могат, след като нотифицират Комисията, да дерогират от член 56, първа алинея ДФЕС с цел да ограничат, в контекста на предоставянето на услуги от дружества, установени в Хърватия, временното движение на работници, чието право да постъпват на работа в Германия и Австрия е предмет на национални мерки.

Списъкът на секторите в областта на услугите, които могат да бъдат предмет на тази дерогация, е както следва:

[...]

– в Австрия:

Сектор Код по NACE (*), освен ако не е предвидено друго:

[...]

Строителство, включително свързани с него подсектори

45.1—45.4,

Дейности, изброени в приложението към Директива 96/71/ЕО

[...]

(*) NACE: вж. 31990 R 3037: Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност [(ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 216)].

[...]

Прилагането на настоящата точка не води до създаване на условия за временно движение на работници в контекста на транснационалното предоставяне на услуги между Германия или Австрия и Хърватия, които са по-ограничителни от условията, съществуващи към датата на подписване на договора за присъединяване“.

5 Кодовете по NACE 45.1—45.4 са следните:

„- 45			Строителство
	45.1		Подготовка на строителната площадка
		45.11	Събаряне и разрушаване на сгради; преместване на земни маси
		45.12	Сондажи и сондиране
	45.2		Построяване на завършени конструкции или на части от тях; строително инженерство
		45.21	Грубо строителство на сгради и строително инженерство
		45.22	Издигане на покривни покрития и конструкции
		45.23	Строителство на магистрали, пътища, летищни писти и спортни съоръжения
		45.24	Строителство на водни обекти
		45.25	Други строителни работи, включващи специални умения
	45.3		Изграждане на инсталации в сградите
		45.31	Електрически инсталации
		45.32	Изолационни работи
		45.33	Водопроводни дейности
		45.34	Други инсталации в сградите
	45.4		Довършителни работи в сградите
		45.41	Нанасяне на мазилка
		45.42	Монтаж на дограмата
		45.43	Изграждане на подови и стенни покрития
		45.44	Боядисване и остъкляване
		45.45	Други довършителни работи в сградите“.

Директива 96/71

6 Член 1 от Директива 96/71 гласи:

„1. Настоящата директива се прилага за предприятия, установени в държава членка, които в рамките на транснационалното предлагане на услуги командирова работници в съответствие с параграф 3 на територията на държава членка.

[...]

3. Настоящата директива се прилага доколкото предприятията, посочени в параграф 1, предприемат една от следните транснационални мерки:

- а) командироваат работници на територията на държава членка за собствена сметка и под свое ръководство по договор, сключен между командировашото предприятие, и страната, за която са предназначени услугите, действаща в тази държава членка, при условие че съществува трудово правоотношение между командировашото предприятие и работника за периода на командироване; или
- б) командироваат работници в организация или предприятие, притежавано от групата на територията на държава членка, при условие че съществува трудово правоотношение между командировашото предприятие и работника за периода на командироване; или
- в) в качеството на предприятие за временна работа или агенция за посредническа дейност по наемане на работа, предлагат за наемане работник на предприятие потребител, установено или извършващо дейност на територията на държава членка, при условие че съществува трудово правоотношение между предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа и работника за периода на командироване.

4. Предприятията, установени в държави, които не са членки, не трябва да бъдат третираны по-благоприятно отколкото предприятията, установени в държава членка“.

7 В приложението към Директива 96/71 се предвижда:

„Дейностите, посочени в член 3, параграф 1, второ тире, включват всички строителни работи, отнасящи се до строителството, ремонта, възстановяването, поддържането, изменението или разрушаването на сгради и в частност следните работи:

- 1) изкопни работи
- 2) преместване на земни маси
- 3) фактически строителни работи
- 4) сглобяване или разглобяване на панелни елементи
- 5) довършителни работи или инсталиране
- 6) изменения
- 7) обновяване
- 8) ремонт
- 9) разглобяване
- 10) разрушаване
- 11) поддръжка
- 12) поддържане, бояджийски работи и почистване
- 13) подобрения“.

Националното право

- 8 Член 18 от *Ausländerbeschäftigungsgesetz* (Закон за трудовата заетост на чужденците, BGBl. 218/1975), в редакцията, приложима към спора в главното производство (BGBl I, 72/2013, наричан по-нататък „AuslBG“), гласи следното:

„Командировани чужденци

Условия за наемане на работа; разрешение за командироване

1) Доколкото не е предвидено друго в следващите разпоредби, чужденци, наети на работа на територията на страната от чуждестранен работодател, който няма седалище на територията на страната, трябва да притежават разрешение за наемане на работа. Ако тази работа е с продължителност не повече от шест месеца, чужденците трябва да притежават разрешение за командироване, което може да бъде предоставено за период, не по-дълъг от четири месеца.

[...]

12) Не е необходимо разрешение за работа или разрешение за командироване за чужденци, командировани в Австрия от предприятие, което има седалище в друга държава — членка на Европейското икономическо пространство [(ЕИП)], с цел временно полагане на труд, ако:

1. надлежно им е разрешено да бъдат наемани на работа в държавата, в която има седалище това предприятие, и след изтичане на срока на командироването в Австрия и са законосъобразно наети от командироващото ги предприятие, и
2. са спазени изискванията по австрийското право относно условията за възнаграждение и работа съгласно член 7b, параграф 1, точки 1—3 и параграф 2 от *Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz* [(Закон за адаптиране на законодателството в областта на трудовите договори, BGBl. 459/1993], както и разпоредбите в областта на социалното осигуряване.

Централната координационна служба към Федералното министерство на финансите за контрол на незаконната заетост съгласно [AuslBG] и Закона за адаптиране на законодателството в областта на трудовите договори изпраща незабавно до компетентната регионална служба на Агенцията по заетостта уведомление относно наемането на работа на командированите от предприятие чужденци съгласно член 7b, параграфи 3 и 4 от Закона за адаптиране на законодателството в областта на трудовите договори. В срок от две седмици от получаването на уведомлението регионалната служба на Агенцията по заетостта потвърждава на предприятието и на работодателя, получател на извършваните услуги, че всички изисквания са изпълнени (потвърждение на командироването в ЕС), или забранява командироването, в случай че те не са изпълнени. Независимо от задължението за уведомяване съгласно член 7b, параграфи 3 и 4 от Закона за адаптиране на законодателството в областта на трудовите договори, при положение че изискванията са изпълнени, трудовоправните отношения могат да започнат и без потвърждение на командироването в ЕС“.

- 9 Член 32a от AuslBG предвижда:

„Преходни разпоредби относно разширяването на ЕС

1) Граждани на държавите — членки на Европейския съюз, които на 1 януари 2007 г. са се присъединили към Европейския съюз, на основание на Договора [между Кралство Белгия, Чешката република, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Естония, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската

република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Република Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Република Словения, Словашката република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия (държави — членки на Европейския съюз) и Република България и Румъния] за присъединяването на Република България и на Румъния към Европейския съюз [(ОВ L 157, 2005 г., стр. 11)], не се ползват от правото на свободно движение на работници по смисъла на член 1, параграф 2, буква л), освен ако са членове на семейството на граждани на друга държава — членка на ЕИП, с право на пребиваване в Европейската общност съгласно член 52, параграф 1, точки 1—3 от *Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz* (Закон за установяването и пребиваването, „NAG“).

[...]

11) На основание на Договора [между Кралство Белгия, Република България, Чешката република, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Естония, Ирландия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Италианската република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Република Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Румъния, Република Словения, Словашката република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия (държави — членки на Европейския съюз) и Република Хърватия] за присъединяване на Република Хърватия към Европейския съюз ([ОВ L 112, 2012 г., стр. 10)], след присъединяването на Хърватия към ЕС параграфи 1—9 се прилагат *mutatis mutandis* за гражданите на Република Хърватия и работодателите със седалище в Република Хърватия“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 10 Danieli приема възложената от австрийско предприятие поръчка за строителство на цех за валцуване на пръти и тел в Австрия. За изпълнението на поръчката посоченото италианско дружество иска да използва по-специално четирима хърватски работници, както и един руски и един белоруски работник.
- 11 Посоченото дружество е част от група дружества, в която участва и хърватското дружество Danieli Systec d.o.o. — работодател на хърватските работници, както и друго италианско дружество, Danieli Automation SpA, което е работодател на посочените руски и белоруски работници.
- 12 Въпросните хърватски работници са предложени за наемане на работа на Danieli, но продължават да са наети от посоченото хърватско дружество и са социално осигурявани в Хърватия. От своя страна руският и белоруският работник са предложени за наемане на работа на Danieli, като обаче продължават да са наети от Danieli Automation SpA и са социално осигурявани в Италия за срока на командироването им в Австрия.
- 13 На 18 януари 2016 г. по-специално на основание член 18, параграф 12 от *AuslBG* Danieli съобщава данните на тези работници на *Zentrale Koordinationsstelle für die Kontrolle illegaler Beschäftigung* (Централната координационна служба за контрол на незаконната заетост, Австрия) и подава молби за потвърждаване на командироването им в Съюза.
- 14 В изпратено впоследствие писмо Danieli уточнява, че не е работодател на тези работници, а че те са му предложени за наемане на работа от посочените по-горе хърватско и италианско дружество за реализирането на проекта за строителство на цех за валцуване на пръти и тел в Австрия.

- 15 Регионалната служба на Агенцията по заетостта в Леобен отхвърля молбите за потвърждаване на командироването съгласно член 18, параграф 12 от AuslBG и не разрешава командироването на съответните работници.
- 16 Жалбите срещу решенията, с които се отхвърлят тези молби, са отхвърлени от Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Австрия). Тази юрисдикция посочва, че съгласно член 1, параграф 3, буква а) от Директива 96/71 се изисква „трудова правоотношение между командироващото предприятие и работника за периода на командироване“. В настоящия случай обаче липсвало такова правоотношение, тъй като въпросните работници не били наети от Danieli.
- 17 Danieli и съответните работници сезират Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) с ревизионна жалба, с която оспорват решенията на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд).
- 18 При тези условия запитващата юрисдикция решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС, Директива [96/71], глава 2 [, озаглавена „Свободно движение на хора“,] точки 2 и 12 от приложение V към [Акта за присъединяване на Хърватия] да се тълкуват в смисъл, че [Република] Австрия има право да ограничава командироването на работници, които са наети на работа от дружество със седалище в Хърватия, посредством изискване за разрешение за работа, когато командироването се осъществява чрез предлагането за наемане на работа от установено в Италия дружество с цел предоставянето на услуга в Австрия от италианското дружество и дейността на хърватските работници за италианското дружество при строителството на цех за валцуване на пръти и тел в Австрия се ограничава до извършването на тази услуга в Австрия и между тях и италианското дружество не е налице трудово правоотношение?
- 2) Трябва ли членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС и Директива [96/71] да се тълкуват в смисъл, че [Република] Австрия има право да ограничава командироването на руски и белоруски работници, които са наети на работа от дружество със седалище в Италия, посредством изискване за разрешение за работа, когато това командироване се осъществява чрез предлагането за наемане на работа на установено в Италия второ дружество с цел предоставянето на услуга в Австрия от второто италианско дружество и дейността на руските, съответно белоруските работници за второто италианско дружество се ограничава до извършването на неговата услуга в Австрия и между тях и второто дружество не е налице трудово правоотношение?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 19 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС, глава 2, точки 2 и 12 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия и Директива 96/71 трябва да се тълкуват в смисъл, че Република Австрия има право да ограничава посредством изискване за разрешение за работа командироването на хърватски работници, които са наети на работа от предприятие със седалище в Хърватия, когато тяхното командироване се извършва посредством предлагането им за наемане на работа на установено в Италия предприятие с цел то да предоставя услуги в Австрия и между него и тези работници няма трудово правоотношение.

- 20 Предварително следва да се припомни, че в рамките на казуса, който е в основата на първия въпрос, италианското предприятие Danieli е подало молба до компетентната регионална служба на Агенцията по заетостта да потвърди командироването без разрешение за работа на четирима предложени му за наемане на работа от хърватско предприятие хърватски работници, които то е възнамерявало да назначи на строежа на цех за валцуване на пръти и тел в Австрия. Тази молба е отхвърлена, на основание че за посочените работници се изисква разрешение за работа.
- 21 Въпросът, който възниква, е дали съгласно правото на Съюза изискването за получаване на такова разрешение за работа е недопустимо.
- 22 В това отношение следва да се отбележи, че предприятие като Danieli, което е установено в една държава членка — в конкретния случай в Италианската република — и на което е възложено да изгради възмездно цех за валцуване на пръти и тел за предприятие, установено в друга държава членка, а именно в Република Австрия, предоставя услуга по смисъла на членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС.
- 23 Съгласно глава 2, точка 1 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия обаче „член 45 и член 56, първа алинея от ДФЕС се прилагат изцяло единствено по отношение на свободното движение на работници и свободното предоставяне на услуги, включително временното движение на работници, както е определено в член 1 от Директива [96/71], между Хърватия от една страна, и всяка от настоящите държави членки, от друга страна, само при условията на преходните разпоредби, установени в точки 2—13“.
- 24 За да се установи дали посочените преходни разпоредби се прилагат в конкретния случай, следва да се провери дали предоставянето на услуги от Danieli, доколкото включва временното използване на хърватски работници, предложени за наемане на работа на това предприятие от хърватско предприятие, представлява предоставяне на услуги, което е свързано с временно движение на работници — като посоченото в член 1 от Директива 96/71 — между Република Хърватия, от една страна, и друга държава членка, от друга страна, по смисъла на глава 2, точка 1 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия.
- 25 Съгласно член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71 тя се прилага, когато предприятие, установено в държава членка, което в рамките на транснационалното предлагане на услуги командирова работници в качеството на предприятие за временна работа или агенция за посредническа дейност по наемане на работа, предлага за наемане работник на предприятие потребител, установено или извършващо дейност на територията на друга държава членка, при условие че за периода на командироване съществува трудово правоотношение между предприятието, което предлага работника за наемане на работа, и посочения работник.
- 26 Ето защо член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71 може да се прилага по-специално спрямо действие като това, което Danieli е възнамерявало да извърши в делото по главното производство, посредством което установено в държава членка предприятие с цел да изпълни договор за предоставяне на услуги, сключен с предприятие в друга държава членка, командирова работници, предложени му за наемане на работа от установено в трета държава членка предприятие, доколкото посоченото действие отговаря на условията, предвидени в посочената разпоредба.
- 27 Съгласно практиката на Съда командироване на работници посредством предлагането им за наемане на работа по смисъла на член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71 е налице, когато са изпълнени три условия. Първо, предлагането на работници за наемане на работа трябва да бъде възмездна доставка на услуги, при която работникът остава на работа в предприятието доставчик, без да сключва какъвто и да било трудов договор с предприятието потребител. Второ, предлагането на работници за наемане на работа се характеризира с обстоятелството, че самият предмет на доставяната от предприятието доставчик услуга е

преместването на работника в приемащата държава членка. Трето, при такова предлагане на работници за наемане на работа работникът изпълнява задълженията си под контрола и ръководството на предприятието потребител (вж. в този смисъл решение от 18 юни 2015 г., *Martin Meat*, C-586/13, EU:C:2015:405, т. 33 и цитираната съдебна практика).

- 28 По-конкретно, за да се определи дали самият предмет на доставката на услуги е преместването на работника в приемащата държава членка, следва да се вземат предвид по-специално всички обстоятелства, въз основа на които може да се докаже, че доставчикът на услуги не понася последиците от изпълнение, което не съответства на описаната в договора доставка (решение от 18 юни 2015 г., *Martin Meat*, C-586/13, EU:C:2015:405, т. 35).
- 29 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точки 46—49 от своето заключение, предвижданото в делото по главното производство действие, което беше припомнено в точка 26 от настоящото решение, отговаря на тези условия.
- 30 Първо, от преписката на разположение на Съда е видно, че съответните хърватски работници е трябвало да продължат да са в трудови правоотношения с хърватското предприятие, което ги командирова възмездно в *Danieli*, без да е сключен трудов договор с това италианско дружество.
- 31 Второ, от посочената преписка е видно също, че самият предмет на договорената между хърватското предприятие и *Danieli* доставка на услуги се състои в извършването на командироването на тези хърватски работници в Австрия с оглед на изпълнението на договора за строителство на цех за валцуване на пръти и тел, сключен с австрийското предприятие, като за изпълнението на този договор продължава да отговаря само *Danieli*.
- 32 Трето, безспорно е, че за срока на командироването си в Австрия хърватските работници, предложени за наемане на работа на *Danieli* от хърватското предприятие, е трябвало да изпълняват своите задачи под контрола и ръководството на предприятието потребител, т.е. *Danieli*.
- 33 Следователно, доколкото предвижданото действие в делото по главното производство включва временното преместване на хърватските работници, които хърватско предприятие е предложило за наемане на работа на *Danieli*, представлява предоставяне на услуги, което е свързано с временно движение на работници като посоченото в член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71, между Република Хърватия, от една страна, и държава членка, от друга страна, по смисъла на глава 2, точка 1 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия.
- 34 Предлагането за наемане на работници обаче попада и в приложното поле на глава 2, точка 2 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия, съгласно която чрез дерогация от членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 и до края на двегодишния период след датата на присъединяване, настоящите държави членки ще прилагат национални мерки или мерки, произтичащи от двустранни споразумения, за регулиране на достъпа на хърватски граждани до техните пазари на труда. Всъщност, ако бъде изключено предлагането за наемане на работници от приложното поле на глава 2, точка 2 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия, има опасност тази разпоредба да бъде в голяма степен лишена от нейния практически смисъл (вж. по аналогия решение от 10 февруари 2011 г., *Vicoplus* и др., C-307/09—C-309/09, EU:C:2011:64, т. 35).
- 35 Посоченото предлагане за наемане на работници обаче не попада в обхвата на глава 2, точка 12 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия, ако, както твърдят *Danieli* и Комисията, се окаже, че строителството на разглеждания в главното производство цех за валцуване на пръти и тел включва само действия по сглобяването, монтирането и пускането в

експлоатация на промишлено съоръжение в съществуващо звено, като това обстоятелство следва да се провери от запитващата юрисдикция. Всъщност тези действия не спадат към дейностите, които по отношение на Република Австрия попадат в обхвата на дерогациите, приложими спрямо секторите с наименование „Строителство, включително свързани с него подсектори“, обозначени с кодове по NACE 45.1—45.4.

- 36 В настоящия случай следва да се отбележи, че правна уредба на държава членка, която през предвидения в глава 2, точка 2 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия преходен период продължава да поставя като условие за командироването по смисъла на член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71 на хърватски граждани на територията на тази държава получаването на разрешение за работа, е съвместима с членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС, тъй като представлява мярка, регламентираща достъпа на хърватските граждани до пазара на труда на същата държава по смисъла на глава 2, точка 2 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия (вж. по аналогия решение от 10 февруари 2011 г., *Vicoplus* и др., C-307/09—C-309/09, EU:C:2011:64, т. 32 и 33).
- 37 Разглежданата в главното производство правна уредба обаче отговаря на всички изложени в предходната точка условия.
- 38 По изложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС и глава 2, точка 2 от приложение V към Акта за присъединяване на Хърватия трябва да се тълкуват в смисъл, че държава членка има право да ограничава посредством изискване за разрешение за работа командироването на хърватски работници, които са наети на работа от предприятие със седалище в Хърватия, когато тяхното командироване се извършва посредством предлагането им за наемане на работа по смисъла на член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71 на установено в друга държава членка предприятие с цел то да предоставя услуги в първата от посочените държави членки.

По втория въпрос

- 39 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че държава членка има право да изисква гражданите на трети държави, предложени за наемане на работа на установено в друга държава членка предприятие от също установено там друго предприятие с цел предоставянето на услуги в първата от посочените държави членки, да разполагат с разрешение за работа.
- 40 Съгласно трайно установената практика на Съда дейността на предприятие, което срещу заплащане предлага за наемане работници, които остават на служба в това предприятие, без да се сключва никакъв трудов договор с предприятието ползвател, представлява професионална дейност, отговаряща на предвидените в член 57, първа алинея ДФЕС условия, и при това положение трябва да се разглежда като услуга по смисъла на тази разпоредба (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 37).
- 41 Що се отнася до спора в главното производство, услугата по предлагане за наемане на работници се предоставя от установено в Италия предприятие на установено в тази държава членка предприятие потребител, което обаче използва тези работници само в Австрия, за да предостави услугите си.
- 42 Тъй като разпоредбите на член 56 ДФЕС трябва да се прилагат във всички случаи, когато доставчикът на услугите предлага услуги на територията на държава членка, различна от тази, в която е установен, независимо къде са установени получателите на тези услуги (вж. в този смисъл решение от 26 февруари 1991 г., *Комисия/Франция*, C-154/89, EU:C:1991:76, т. 10), е важно да се отбележи, че такава услуга по предлагане за наемане на работници между

предприятия, установени в една и съща държава, попада в приложното поле на членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС, когато услугата се предоставя на територията на държава членка, различна от тази, в която е установено предприятието потребител.

- 43 Без значение в това отношение е обстоятелството, че разглежданото в главното производство предлагане за наемане на работна сила засяга работници, граждани на трети държави (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 39).
- 44 Що се отнася до командироването на работници на трета държава от предприятие — доставчик на услуги, установено в държава — членка на Съюза, Съдът вече е постановил, че национална правна уредба, която предвижда издаването на административно разрешение във връзка с предоставянето на услуги на национална територия от предприятие, установено в друга държава членка, представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги по смисъла на член 56 ДФЕС (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 45).
- 45 Такъв обаче е случаят съгласно разглежданата в главното производство правна уредба при трансграничното предоставяне на услуги, което се състои в предлагането за наемане на работа в Австрия на работници от трети държави.
- 46 Национална правна уредба, отнасяща се до област, която не е била предмет на хармонизация на равнището на Съюза и е прилагана без разлика по отношение на всички лица или предприятия, упражняващи дейност на територията на съответната държава членка, може обаче да бъде обоснована, въпреки че ограничава свободното предоставяне на услуги, доколкото отговаря на императивно съображение от общ интерес и този интерес не е защитен от правните норми, приложими за предоставящия услугата в държавата членка, където е установен, доколкото е в състояние да гарантира осъществяването на преследваната цел и не надхвърля необходимото за нейното постигане (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 48).
- 47 Материята относно командироването на работници, граждани на трети държави, при трансгранично предоставяне на услуги до момента не е хармонизирана на равнището на Съюза. Поради това е необходимо да се провери дали ограниченията на свободното предоставяне на услуги, произтичащи от разглежданата в главното производство правна уредба, изглеждат обосновани с цел от общ интерес и евентуално дали те са необходими за ефективното преследване на тази цел чрез подходящи средства (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 49).
- 48 В това отношение следва да се припомни, че макар необходимостта да се избегнат затруднения на пазара на труда безспорно да представлява императивно съображение от общ интерес, работниците, наети от предприятие, установено в дадена държава членка, и командировани в друга държава членка за извършването на определени услуги, не търсят достъп до пазара на труда в тази втора държава, доколкото след изпълнението на работата те се връщат в държавата по произход или по пребиваване (решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 51).
- 49 Следователно запазването за постоянно от държава членка на изискването гражданите на трети държави — предложени за наемане на работа на предприятие, извършващо дейност в тази държава, от установено в друга държава членка предприятие — да имат разрешително за работа, надхвърля необходимото за постигането на целта да се избегнат затруднения на пазара на труда (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 56).

- 50 В това отношение задължението на предприятието — доставчик на услуги, да предостави на австрийските органи данни, от които да се установява, че в държавата членка, където са наети от това предприятие, положението на въпросните работници е изрядно, по-специално по отношение на пребиваването, разрешението за работа и социалното осигуряване, би предоставило на посочените органи по по-малко ограничителен, но също толкова ефективен начин — в сравнение с разглежданото в главното производство изискване за разрешение за работа — гаранция за изрядното положение на тези работници и за обстоятелството, че полагат труд основно в държавата членка, където е установено предприятието — доставчик на услуги (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 57).
- 51 Такова задължение може да се състои в обикновено предварително деклариране, което да позволи на австрийските органи да проверят предоставените данни и да предприемат необходимите мерки, в случай че съответните работниците са в неправомерно положение. Освен това посоченото задължение може да бъде под формата на обикновено изпращане на изискваните документи по-специално когато продължителността на командироването не позволява тази проверка да се извърши ефикасно (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 58).
- 52 Също така задължението на предприятието — доставчик на услуги, предварително да уведомява австрийските органи за присъствието на един или повече командировани работници, очакваната продължителност на престоя и услугата/услугите, за чието извършване са командировани, би представлявало също толкова ефикасна и същевременно не толкова ограничителна мярка, колкото разглежданото в главното производство изискване за разрешение за работа. То би позволило на тези органи да упражняват контрол за спазването на австрийското социално законодателство през периода на командироване, като се имат предвид вече съществуващите задължения за това предприятие, съгласно нормите на социалното право, приложими в държавата членка по произход. Това задължение, съчетано с предоставените от посоченото предприятие данни относно положението на съответните работници, посочени в точка 50 от настоящото решение, би позволило на тези органи да предприемат при необходимост подходящите мерки след изтичането на предвидения срок за командироване (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, т. 59).
- 53 По изложените съображения на втория въпрос следва да се отговори, че членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че държава членка няма право да изисква гражданите на трети държави, предложени за наемане на работа на установено в друга държава членка предприятие от също установено там друго предприятие с цел предоставянето на услуги в първата от посочените държава членки, да разполагат с разрешение за работа.

По съдебните разноски

- 54 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС и глава 2, точка 2 от приложение V към Акта относно условията за присъединяване на Република Хърватия и промените в Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия трябва да се тълкуват в смисъл, че държава членка има право да ограничава посредством изискване за разрешение за работа командироването на хърватски работници, които са наети на работа от предприятие със седалище в Хърватия, когато тяхното командироване се извършва посредством предлагането им за наемане на работа — по смисъла на член 1, параграф 3, буква в) от Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги — на установено в друга държава членка предприятие с цел то да предоставя услуги в първата от посочените държави членки.
- 2) Членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че държава членка няма право да изисква гражданите на трети държави, предложени за наемане на работа на установено в друга държава членка предприятие от също установено там друго предприятие с цел предоставянето на услуги в първата от посочените държави членки, да разполагат с разрешение за работа.

Подписи